

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

7. De Rom. Pont. potestate in approbandis Religiosorum hominum
ordinibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

CAP. VII.

De Romani Pontificis potestate in approbandis
Religiosorum hominum Ordini-
bus.

pro Beato, qui in caelesti patria vita perfrui aeterna credatur: Quam frequenter eius sepulchrum visitare soleat, eius opem, & patrocinium apud Deum implorando, ei multa offerendo, & tabellas gratiarum ab eo obtenturum in dies appendendo. Inquiritur item de miraculis, An scilicet in vita, & post mortem etiam miraculis claruerit.

Si vero quis Martyrum numero sit adscribendus, inquiratur, sit Hostiensis, de miraculis ab eo patris, & de causa passionis eius, nimirum, an fuerit pro fide, religione, lege Dei, vel pro virtute occisus.

Octavo quaeritur, Quenam consequantur ex hoc quod aliquis inter Sanctos referatur? Respondeo, eo ipso decerni, veram fuisse, & insignem illius sanctitatem, & eum regnare excellenti quadam vitae aeternae felicitate vna cum Christo Domino, & alijs caeli incolis. Item eum sacris honoribus, & religioso cultu non in vna tantum ciuitate, & prouincia, sed vbique terrarum, & gentium publice esse venerandum; Item eius nomine, & inuocatione altaria esse erigenda, templa aedificanda, festos dies anniversarios celebrandos, eius imaginem ad venerationem in Ecclesijs illustri loco ponendam: eius corpus fuisse viuum Spiritus sancti templum: & ossa (seu reliquias) pretiosis capsulis, & loculis includenda, & publice honoranda: Milia sacrificia in eius honorem, & laudem Deo offerenda: Laudes, & Diuina officia ei persoluenda.

Denique eo ipso, quo quis in numero Sanctorum reponitur, in tota Ecclesia publice ad exemplum, & imitationem ad venerationem, ad inuocationem, & patrocinium exhibetur. Hinc fit, ut recte aiunt Innoc. & Hostien. c. 1. de Reliq. & venerat. Sancto. ut cuius liceat priuatum, & secreta preces offerre ei, quem credit in patria caelesti perpetua beatitudine perfrui. At vero non solemnes, & publicas preces, nec publicas laudes, & diuina officia persolue.

Nono quaeritur, Quem modum Ecclesia seruare consueuerit, in referendo aliquem inter Sanctos? In primis Romanus Pontifex non facile mouetur ad eum in Sanctorum numerum adscribendum: Instant Pontifici, supplicent, urgent Reges aliqui, vel Principes, vel alij primarii viri, vel Episcopus, vel Clerus, vel populus, non semel, & iterum, sed saepius, ut Sanctorum numero aggreget.

Deinde Papa committit certis quibusdam Episcopis, qui inquirent fideliter de fama, conuersatione, vita, miraculis, pietate, & religione populi erga eum, qui est inter Sanctos annumerandus: & praecipit, ut processum de his omnibus legitime confectum ad ipsam referant suis manibus subscriptum.

Tertio Papa totum illum processum committit nonnullis Cardinalibus, & Auditoribus Rotae, ut ipsi placet, ut diligenter examinent, An processus sit legitime secundum iura confectus.

Quarto in secreto Consistorio vnus ex Cardinalibus, quibus fuit commissum negotium de examinando processu, refert breuiter Papae cuncta, quae gesta sunt in congregationibus Cardinalium.

Breuiter quoque narrat vitam, & miracula eius, qui inter Sanctos est referendus. Postea Papa indicit publicum Consistorium, in quo vnus ex Advocatis Consistorialibus coram Papa & Cardinalibus breui oratione complectitur totam vitam, & miracula eius, de quo Sanctis annumerando tractatur: Cui nomine Papae respondet vnus ex Secretarijs ipsis: postea aliquando indicetur Consistorium semipublicum ex sacro collegio Card. & ex Patriarchis, Archiepiscopis, & ceteris Praelatis, ut omnium communi voto suscipiatur, quod ad omnium gaudium constituitur. Quibus ita peractis, summus Pontifex, communicato cum fratribus consilio certum diem designat in quo solemniter, & exremonia N. numero Sanctorum aggregetur.

Primo quaeritur, An solius Romani Pontificis sit, sacros Religiosorum hominum Ordines, & Instituta approbare? In cap. vii. de Religios. domibus est Decretum Innocentij III. in Concilio Generali Lateranensi, ne quis deinceps nouam Religionem inueniat, sed quicumque ad Religionem conueriti voluerit, vnam de approbatis assumat. Idem prorsus constituit Gregorius X. in Concilio Generali Lugdunensi, ut habetur cap. 1. eo. tit. in sexto: idem etiam Ioannes 22. ut refertur in extrauag. sancta Rom. Eccles. de religios. domibus.

Quaeres, Quare hanc sibi potestatem Romani Pontifices reseruarint? Respondeo, ex decretis supra citatis colligitur factum esse, ne ex varijs Episcoporum affectibus nimia Religiosorum Ordinum multitudine approbaretur: ne itidem talium ordinum approbatio facili negotio concederetur: Denique quia maiores causae ad Fidem, vel mores pertinentes sunt referenda ad Rom. Pontif. cap. Moneres de Baptismo, & eius effectu.

Secundo quaeritur, An Rom. Pontifex in Religiosis Ordinibus approbandis errare possit? Canus de locis Theol. lib. 5. c. 5. prope finem, vers. Nunc illud breuiter dici potest: nescio quo mentis affectu, & studio motus, sensu, Romanum Pontificem in hoc errare posse. Congerit certa quadam argumenta, quae reuera parum, aut potius nihil verum, & firmitatis habent. Primo quia ordines, inquit, approbare, vel repellere, non solum pendet ex scientia, sed etiam ex prudentia: ut Rom. Pontifex possit imprudenter agere in approbandis Ordinibus Religiosis. Vnde in cap. vii. de Religios. domibus dicitur: ex Innoc. III. in concilio Generali Lateranensi. Ne nimia Religionum diuersitas grauem in Ecclesijs confusionem inducat, firmiter prohibemus, ne quis de cetero nouam religionem inueniat. Ergo iudicabat Pontifex, non oportere tunc plura Religiosorum Ordinum instituta, aut Regulas confirmare. Et in cap. 1. eo. tit. in sexto habetur, ex Gregor. X. in concilio Generali Lugdunensi: Quia non soluitur importuna petentium inhiatio, Religionum praesumptiuam multiplicationem (id est post Lateranense Generale Concilium) multiplicacionem exorsit, verumetiam aliquorum praesumptiuosa temeritas diuersorum ordinum, praecipue Mendicantium, effrenatam quasi multitudinem adinuenit. Vnde ibidem Ordines qui non erant auctoritate Apostolica approbati, omnino prohibentur: & ordines ab eadem confirmati, & instituti post Concilium Generale Lateranense, ita maneant, ut nullum deinceps ad eorum professionem admittant.

Secundo Caestinus V. Ordinem, & Vitam Fraticello rum, suo privilegio confirmauit, ut dicit Ioannes 22. in Extrauag. sancta Romana, de Religios. domibus: quod tamen privilegium, ut dicitur in eadem Extrauaganti, Bonifacius VIII. ex certis rationabilibus causis reuocauit.

Tertio Paulus Ordinem, quem in Italia Frater Baptista Cremenensis instituit, litteris suis probasse dicitur: at Ordo ille a Veueris est publico edicto eiectus, & Baptista doctrina, qui illius Ordinis fuerat institutor, Romae est condemnata. Pariratione potuisset Canus addere Templariorum militum Ordinem, Honorij II. auctoritate, ut dicitur, approbatum a Clemente V. abolitum fuisse, & extinctum. Ordinem quoque Humiliatorum, qui fertur Innocentij III. auctoritate confirmatus, a Pio V. fuisse sublatum, & suppressum. Ergo, ut colligit Canus, privilegia, quibus Rom. Pont. Ordinum Religiosorum instituta confirmat, & approbat, certe ac firmam auctoritatis non sunt.

Profecto hac sententia meo iudicio remeritate, & errore non caret: pie credendum est, in Religiosis Ordinibus approbandis Romanum Pontificem errare non posse, quia eo ipso quo Romanus Pontifex approbat cer-

tum Ordinem, publice proponit ecclesie tanquam recte vite normam, ac regulam, quam quisque possit sua sponte suscipere ac profiteri: In quo si Rom. Pontifex erraret, grauissimus esset proculdubio error in moribus.

Deinde, si Roman. Pontifex legem de moribus condidit, errare non potest, quia proponit eam publice ecclesie seruandam. Cur ergo dicemus posse Romanum Pontificem errare in aliquo Religioso Ordine approbando? Nam etsi cum non proponat, vt ex necessitate in ecclesia suscipiendum, & amplectendum, ac certe cum proponit tanquam bonam & salutarem vite regulam, quam quisque si velit, Deo adiuuante, capessere, & profiteri queat.

Argumenta Cui vim, vt dixi, non habent. Aliud enim est dicere posse Romanum Pontificem errare; approbando tanquam bonum & salutare, quod reuera malum est, ac noxium, aliud vero est dicere, posse Romanum Pontificem ex imprudenti, vel leuis animi affectu plures approbare quam par sit. Primum enim prorsus negamus, erraret enim in approbando Ordine, qui malum, vel errorem aliquem in fide, aut moribus contineret, ac proinde reprobandus, non probandus esset. Secundum vero nullum errorem: quia semel approbatus Ordo bonus & salutaris quidem est, quamuis fuerit, vel imprudenter, vel leuiter à Pontifice approbatus: nam etsi Pontifex id leuiter, & sine debito consilio faciat, habet tamen sibi assistentem Deum, ne erret in Religiosis Ordinibus confirmandis. Pari enim ratione dicere possumus nimiam esse Canonum, continentium excommunicationem suspensionem, & irregularitatem, multitudinem: non tamen est, nec esse potest Canonum excommunicatio, suspensio, vel irregularitas continens errorem, alioqui enim in moribus erraret ecclesia, quod esse aut fieri non potest. Item Canus fallitur in eo, quod non citat fideliter, quod habetur in cap. 1. De Religios. dom. in sacro: ibi enim sic habetur *Importuna potentium inhiatio Religionum multiplicationem exorsit, etiam aliquorum presumptuosa temeritas, diuersorum Ordinum, precipue Mendicantium.* Deinde, parenthesi adiecta, dicitur: *(quorum nondum approbationis meruere principium) effrenatam quasi multitudinem adinuenerit.* Quod autem ibi Pontifex dicit, aliquos Ordines esse post Concilium Lateranense, Generali Sedis Apostolica auctoritate approbates, ad quorum professionem nullum admitti deinceps volumus: non reprobat Pontifex, vt putauit Canus, eos Ordines tanquam ecclesie noxios, vel errorem continentes: sed vult vt ij Ordines paulatim extinguantur: extinguere vero, aut abolere Ordinem, non est eum reprobare tanquam noxium sed tanquam minus nunc ecclesie conuenientem, ob laxatam in eo Religiosorum hominum culpa disciplinam Regularem: sicut, cum Pontifices Romani Canonem aut legem aliquam à predecessoribus constitutam reuocant, & abrogant, non reprobant tanquam malam, aut errorem in fide, & moribus continentem, sed tollunt tanquam presenti tempori minus necessariam, aut vtilem. Lapsu enim temporis mutantur mores hominum, & que olim salutaria erant, nunc mutatis hominum moribus minus salutaria censeantur. Reuocant itidem aliquando Canones antiquos, ne nimiam legum multitudinem subditi fastidiant: Sic etiam abolent Romani Pontifices Ordinem semel auctoritate Apostolica approbatum, vt minus presenti tempori conuenientem, id quod accidit lapsu temporis, mutatis videlicet hominum moribus. Extinguunt insuper Ordines olim receptos, & approbates, quia culpa Religiosorum, aliqua vitia in eos irreperint, & inter eos sit relaxata nimis, & cneruata, per Superiorum incuriam & negligentiam, disciplina Regularis: non igitur reprobantur Ordines iam recepti & confirmati, sed Religiosorum deprauati mores repelluntur. Nihil igitur suis argumentis concludit Canus.

CAP. VIII.

Quod Romani Pontificis sit declarare ac definire, quanam sit Scriptura Canonica.

Primo quaeritur, An ad Romanum Pontificem spectet definire, An hic vel ille liber sit Canonicus? Ratio dubitandi est, quia alioqui maioris esset auctoritatis Rom. Pont. quam ipsa scriptura Canonica: Siquidem liber Canonicus auctoritatem non habet, nisi à Rom. Pont. approbetur.

In primis necesse est, vt in ecclesia sit Iudex certus, cuius auctoritate, & sententia Scripturae Sacrae & Canonicae discernantur. nam ex Scripturis Sacris probare non possumus libros Iudith, Esther, Ruth, Tobiae, & alios esse Canonicos. Item ex Scriptura non habemus hoc Euangelium esse Marci, hoc item, & non aliud esse Euangelium Matthaei, Lucae, & Ioannis. Ergo necesse est, vt sit in ecclesia Iudex, qui certa fide definiat hæc, & non alia esse Euangelia Marci, Matthaei, Lucae, & Ioannis, hos & non alios libros esse Canonicos, & sacros. Hunc iudicem esse dicimus, siue Ecclesiam Catholicam, siue Generale Concilium auctoritate Romani Pontificis confirmatum, siue Romanum Pontificem tori ecclesie presidentem, cuius iudicium, cum res Fidei, & morum definit, ecclesia sequi debet.

Deinde ad Romanum Pontificem, vt probat S. Thomas *secunda secunda, quæst. 11. art. 10.* pertinet Fidei Symbolum edere, ergo & definire, qui liber sit Canonicus: Insuper, cap. *Maiores, de Baptismo, & eius effectus* maiores Ecclesie causæ ad summum Pontificem referendæ sunt, ac grauissima est ecclesie causa, declarare, & definire, an hic vel ille liber sit Canonicus. Accedit, quod si qua similis questio in vetere lege exoriebatur, summi Pontificis auctoritate definebatur. Ideo Augustinus contra Faustum lib. 28. c. 4. ait: *Si Apostolus Paulus non inueniret in carne Apostolos, cum quibus conferret Euangelium. Ecclesia illi omnino non crederet.* Et Hierony. in Epistola ad Augustinum, que est decima in Tom. 2. Operum Augustini, tractans illud Pauli ad Galat. 2. quomodo ascendit Hierosolymam, vt cum Apostolis conferret Euangelium, quod per Christi reuelationem acceperat: *Ex his, inquit, ostendit, se non habuisse securitatem Euangelij predicandi, nisi Petri, & qui cum eo erant, fuisset sententia roboratum:* Et Tertul. lib. 4. aduersus Marcionem: *Propterea, inquit, Paulus Hierosolymam ascendit ad Apostolos consulendos, ne forte in vanum cucurrisset. Non enim sufficeret ad fidem singularis instrumenti, distincta patrocinio antecessorum. Denique vt cum Auctoribus consulit, & conuenit de regula Fidei, absteras misit. Igitur si ipse illuminator Lucae, auctoritatem antecessorum, & fidei, & predicationis sua optauit, quanto magis cum in Euangelio Lucae expelestem, qua Euangelio magistri eius fuit necessaria? Sic ille.*

Præterea Act. 15. cum apud Antiochiam dubitaretur, An Paulus, & Barnabas idem, & sentirent, & docerent de cessatione legalium, statuerunt fideles, vt ascendere Paulus, & Barnabas, & quidam alij ab Apostolis, & Presbyteris in Hierusalem; ergo non vnusquisque per se cognoscit, an hæc, vel illa doctrina sit ex Deo.

Eadem ratione Rom. Pont. est declarare, & definire, An hæc vel illa pars Scripturae sit vera, & germana pars libri Canonici. Dubitatum fuit olim, de quibusdam Scripturae partibus, an essent veræ, & germanæ partes librorum Canonicorum: & definitum est auctoritate ecclesie, & Romanorum Pont. esse tales, cuiusmodi sunt, Hymnus trium puerorum apud Danielem: duo vltima Capita eiusdem, & Capita, quæ habentur in Esther post decimum & vltimum caput Marci, & historia de adultera apud Ioannem, & historia de Angelo confortante Christum in orto, apud Lucam: Et illud Ioannis: *Tres sunt, qui testimonium dant in celo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: Et hi tres vnus*